

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/295/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812208545
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812208545.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615 p r o t i žalovanej: X. H., nar. X.XX.XXXX, bytom P. XXX, XXX XX P., o zaplatenie 6486,47 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Súd konanie v časti sumy 150,- eur s úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 75,- eur od 26. 09. 2012 do 28. 12. 2012, spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 150,- eur od 20. 12. 2012 do zaplatenia zastavuje.

Súd zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi istinu vo výške 6.125,65 eur s úrokom z omeškania v sume 768,65 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 6.275,65 eur od 10. 08. 2012 do 25. 09. 2012, spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 6.200,65 eur od 26. 09. 2012 do 28. 12. 2012, spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 6.125,65 eur od 29. 12. 2012 do dňa zaplatenia a to všetko jej povoľuje uhradiť v mesačných splátkach po 50,- eur splatných vždy každého 15-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc dňom 01. 06. 2013, pod následkami straty výhody splátok.

Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku zamieta.

Súd zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi trovy konania vo výške 389 eur k rukám žalobcu a trovy právneho zastúpenia vo výške 524,26 eur k rukám právneho zástupcu žalobcu a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 17.8.2012 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny 6486,47 eur, kapitalizovaného denného úroku z omeškania v sume 768,65 eur a úroku z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 6486,47 eur od 10.8.2012 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 1.12.2009 Úverovú zmluvu č. 3912001608 (ďalej len „Úverova zmluva“). Neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy sú Úverové podmienky žalobcu (ďalej len „ÚP“), s ktorými bol žalovaný oboznámený a podpisom Úverovej zmluvy prejavil súhlas byť nimi viazaný. Predmetom Úverovej zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov v sume 5000,00 eur zo strany žalobcu žalovanému. Žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v 84 pravidelných mesačných splátkach po 110,93 eur. Žalovaný bol v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovaného a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o

poskytnutí úveru bol žalovaný žalobcom vyzvaný listom zo dňa 28.4.2011 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 6747,40 eur v lehote 15 dní od odoslania výzvy. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti dlhšieho ako 7 dní je žalovaný povinný podľa Hlavy ÚP s názvom Záverečné ustanovenia zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, denná úroková sadzba 0,025 % bola stanovená nasledovne: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 29.4.2011 + 8 percentuálnych bodov, /360 dní (bankový rok). Vzhľadom na vyššie uvedené, tak ako vyplýva aj zo splátkového kalendára, žalobca eviduje voči žalovanému dlh pozostávajúci z istiny (výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru do času zosplatenia), zosplatennej istiny (výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru a poplatkov, ktorú by mal žalobca uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, uplatňovaná v zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru) vo výške 4910,85 eur, úroku z vyššie uvedenej istiny do času zosplatenia vo výške 819,50 eur, úroku z vyššie uvedenej zosplatennej istiny (ktorý by mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, uplatňovaný v zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru) + zmluvnú pokutu vo výške 756,12 eur, poplatok za upomienku vo výške 0,00 eur, dlžné poistné vo výške 0,00 eur, úrok z omeškania od zosplatenia do dňa podania návrhu na vydanie platobného rozkazu, vo výške 768,65 eur.

Žalovaná uviedla, že so žalobou v celom rozsahu súhlasí, avšak žiadala, aby jej bolo povolené uhradiť uplatnenú pohľadávku v mesačných splátkach.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 23.4.2013, výsluchom žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

V písomnom podaní žalobcu zo dňa 23.4.2013 tento uviedol, že si uplatňuje voči žalovanému istinu - dlžná suma úveru bez úrokov z úveru do času zosplatenia vo výške 375.54 eur (vypočítaná ako súčet jednotlivých čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré však neboli uhradené: súčet predmetných čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré boli vyrubené a mali byť uhradené vo výške 489,88 eur mínus uhradená časť vo výške 114,34 eur sa rovná 375,54 eur. Zosplatenú istinu - dlžná suma úveru bez úrokov z úveru, ktorú by mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru v dohodnutých splátkach vo výške 4.510,12 eur (zvyšná časť poskytnutého úveru, vypočítaná ako rozdiel celkového úveru a súčtu jednotlivých čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré boli vyrubené a mali byť uhradené, teda: 5.000,- eur mínus 489,88 eur sa rovná 4.510,12 eur) - súčet istiny a zosplatennej istiny je totožný s výškou poskytnutého úveru, t.j. 489,88 eur plus 4.510,12 eur je 5.000,- eur/150.630,- Sk). Úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy úveru do času zosplatenia vo výške 819,50 eur (rozdiel medzi úrokom z úveru vyrubeným do zosplatenia úveru 1.248,36 eur a úrokom z úveru zaplateným zo strany žalovaného 428,86 eur). Úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy, ktorú by mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru vo výške 595,22 eur uplatňovaný v zmysle § 6 Hlavy 7. Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru UP (tzv. ušlý úrok). Uvedený nárok je potrebné správne chápať predovšetkým ako „ušlý úrok“ a nie ako zmluvnú pokutu v pravom slova zmysle, t.j. sankciu za porušenie zmluvnej povinnosti, nakoľko uvedený nárok nie je sankčným nárokom (nemá sankčnú povahu charakteristickú pre inštitút zmluvnej pokuty), to znamená, žalobca si voči žalovanému nežiada zaplatiť o nič viac, ako to, čo by žalovaný žalobcovi v priebehu riadneho splácania úveru uhradil. Na základe uvedeného je teda celková výška úroku, ktorú by si mohol žalobca voči žalovanému uplatniť v prípade riadneho platenia úveru v sume 4.125.76 eur. Na základe predloženého splátkového kalendára predstavuje celková výška úroku z úveru sumu rovnajúcu sa súčtu vyrubeného „úroku“ a „ušlého úroku“, t.j. 1.248,36 eur plus 595,22 eur sa rovná 1.843,58 eur, čo je omnoho menej, ako by si mohol žalobca vzhľadom na vyššie uvedený výpočet voči žalovanému uplatňovať. Vzhľadom na uvedené žalobca trvá na predmetnom nároku vo výške uplatnenej v žalobe vo výške 595,22 eur. Zmluvnú pokutu v celkovej výške 160,90 eur si žalobca uplatňuje v žalobe v zmysle § 3 Hlavy 17. ÚP s názvom Záverečné ustanovenia. Poplatok za vedenie účtu vo výške 21.89 eur je vypočítaný ako rozdiel vyrubených mesačných poplatkov za vedenie účtu vo výške 31,84 eur a uhradenej časti takto vyrubených poplatkov za vedenie účtu vo výške 9,95 eur (poplatok za vedenie účtu dohodnutý priamo na prednej strane úverovej zmluvy v bode 49). Poplatok za možnosť zmeny splátky vo výške 3.30 eur vypočítaný ako rozdiel vyrubených mesačných poplatkov za možnosť zmeny splátky vo výške 4,80 eur a uhradenej časti takto vyrubených poplatkov za možnosť zmeny splátky vo výške 1,50 eur (poplatok za možnosť zmeny splátky dohodnutý priamo na prednej strane úverovej zmluvy v

bode 56). Kapitalizovaný úrok z omeškania od zosplatnenia do podania návrhu vo výške 768,65 eur si žalobca uplatňoval v návrhu v zmysle § 3 Hlavy 17. ÚP s názvom Záverečné ustanovenia. V zmysle predpisov, denná úroková sadzba má byť vo výške 0,0253424 % - je stanovená výpočtom ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu v zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, t.j. ku dňu 29.4.2011 (Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.): $1,25 \% + 8 = 9,25 \% / 365$ t.j. 0,0253424 %, skrátene 0,025 % denne.) Vzhľadom na skutočnosť, že si v zmysle uvedeného výpočtu mohol žalobca uplatniť sumu zákonného úroku omeškania až vo výške 791,25 eur a uplatňuje si menej, trvá na úroku z omeškania v uplatnenej výške 768,65 eur. Z celkového súčtu splátok žalovaného vo výške 743,72 eur bola na istinu uhradená suma vo výške 157,16 eur, na Zosplatnenú istinu uhradená časť vo výške 0 eur, na Úrok z úveru uhradená časť vo výške 505,97 eur, na Úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy zosplatnenej istiny, ktorú by mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru (tzv. ušlý úrok) uhradená časť vo výške 0 eur, na Zmluvnú pokutu uhradená časť vo výške 49,92 eur, na Poplatok za možnosť zmeny splátky uhradená časť vo výške 1,80 eur, na Poplatok za vedenie účtu uhradená časť vo výške 11,94 eur, na Poplatok za upomienky uhradená časť vo výške 16 eur, na Kapitalizovaný úrok z omeškania do zosplatnenia uhradená časť vo výške 0,93 eur, na Kapitalizovaný úrok z omeškania od zosplatnenia do podania žaloby nebolo uhradené nič. S ohľadom na úhrady žalovaného zo dňa 25.9.2012 vo výške 75,- eur a zo dňa 28.12.2012 vo výške 75,- eur vzal žalobca svoju žalobu v uhradenej časti spolu vo výške 150 eur späť.

Medzi žalobcom a žalovanou ako klientom došlo dňa 1.12.2009 k uzavretiu úverovej zmluvy č. 3912001608, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 5000,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 110,93 eur a to v 84 mesačných splátkach pri celkových nákladoch spotrebiteľa 4150,96 eur.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste. Dolupodpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje že je oboznámený s Úverovými podmienkami, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § 1 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“).

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 2 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, poplatok za vedenie úverového účtu, ktoré je klient povinný platiť a príp. úhrada za poistenie a poplatok za možnosť zmeny splátky (ďalej iba splátka), ak z údajov v ÚZ nevyplýva inak. Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčiny výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a výšku poplatku za možnosť zmeny splátky a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

V zmysle hlavy 5 § 6 Úverových podmienok sa zmluvné strany dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy.

Podľa hlavy 7 § 6 Úverových podmienok vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a), b) a c) § 3 tejto hlavy, ak je jej dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku. Ide o čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Ako vyplýva z hlavy 17 § 3 Úverových podmienok v prípade omeškania úhrady splátky, alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 §6 týchto úverových podmienok je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania v zákonnej výške. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, alebo jej častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 15% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Ustanoveniami o zmluvnej pokute v týchto ÚP nie sú žiadnym spôsobom dotknuté nároky spoločnosti voči klientovi na náhradu škody v plnej výške popri zmluvnej pokute. Spoločnosť je oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 4 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky.

V zmysle hlavy 17 § 9 Úverových podmienok ÚZ, ÚP, Metodická príručka, Metodická príručka KK a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára ako ja špecifikácie pohľadávky žalobcu v písomnom podaní súd zistil, že žalovaná uhradila celkom 743,72 eur, pričom dňa 28.4.2011 došlo k zosplatneniu úveru.

Listom zo dňa 28.4.2011 označeným ako výzva k splateniu celého úveru žalobca žalovanej oznámil, že z dôvodu omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z predmetnej úverovej zmluvy, spoločnosť ju vyzýva k splateniu celého čerpaného úveru s tým, že dlžná čiastka činí 6747,40 eur a vyzval ju na splatenie do 15 dní odo dňa odoslania výzvy.

Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že je ochotná uhradiť uplatnenú pohľadávku, žiada však splátky, pretože poberá dôchodok vo výške 320 eur mesačne, manžel poberá 309 eur mesačne, okrem toho má výdavky v súvislosti s bývaním, pretože býva vo vlastnom rodinnom dome, kde zálohovite za elektrinu platí 153 eur, rozhlas a televíziu 2,32 a má aj ďalšie výdavky vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu. Z toho dôvodu nie je schopná uplatnenú pohľadávku uhradiť naraz resp. v podstatne vyšších mesačných splátkach.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná (§ 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Z § 39 Občianskeho zákonníka vyplýva, že neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka⁹⁾ alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ďalej súd zistil, že podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka, ide však o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Úverových podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 96 ods. 1 a ods 3 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti, alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Aj je návrh vzatý späť v časti, súd konanie v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podaním zo dňa 23.4.2013 žalobca zobral späť žalobu v časti sumy 150,- eur s úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 75,- eur od 26. 09. 2012 do 28. 12. 2012, spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 150,- eur od 20. 12. 2012 do zaplatenia, preto súd konanie v rozsahu späťvzatia zastavil.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej, ktorá sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnila, žalobca dňa 28.4.2011 zosplatnil celý úver a vyzval ju na zaplatenie predmetnej sumy.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

V zmysle úverovej zmluvy žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 5000,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 110,93 eur a to v 84 mesačných splátkach pri celkových nákladoch spotrebiteľa 4150,96 eur.

Keďže si túto svoju povinnosť žalovaná neplnila, žalobca zosplatnil celý úver a vyzval ju na zaplatenie predmetnej sumy. Ako vyplýva zo splátkového kalendára a špecifikácie žalovanej sumy, žalovaná uhradila žalobcovi celkom sumu 743,72 eur.

V danom prípade sa súd zaoberal sadzbou dohodnutého úroku z úveru, ktorá, ako je uvedené v bode 44. úverovej zmluvy, predstavovala 18,85 % ročne.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v decembri 2009 činil úrok 9,06 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté

úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov nad 9,06 % ročne za absolútne neplatnú. Ako primerané súd určil úroky vo výške 9,06 % ročne. V zmluve dohodnutý požadovaný úrok z úveru za celé obdobie poskytnutia predstavoval sumu 4125,76 eur pri úrokovej miere 18,85% ročne, pričom súd vyššie konštatoval, že opodstatnený nárok žalobcovi vznikol len pri úrokovej miere 9,06% ročne, teda žalobca mal nárok len na 48,06% uplatňovaného úroku ($9,06\% \times 100 / 18,85\% = 48,06\%$), teda 48,06% zo sumy 4125,76 eur, čo predstavuje sumu 1982,84 eur. Žalobca si však žalobou uplatnil vyčíslený úrok z úveru iba vo výške 1843,58 eur, pričom na úrok z úveru žalovaná uhradila 428,86 eur a predmetom žaloby ostal úrok vyčíslený do zosplatnenia vo výške 819,50 eur a úrok vyčíslený po zosplatnení v sume 595,22 eur, ktorý nárok žalobcu je v požadovanej výške dôvodný a tomuto súd vyhovel.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Nárok na zmluvnú pokutu v sume 160,90 eur podľa hlavy 17 § 3 Úverových podmienok súd považoval za neopodstatnený. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 15% mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči žalovanej ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednanja zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 15% mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 15 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 180 % ($15\% \times 12$ mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 180 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa.

Súd preto žalobcovi nepriznal nárok na zmluvnú pokutu, ktorá už bola žalovaným zaplatená v sume 49,92 eur a túto sumu započítal na úhradu žalobcom požadovanej istiny a zároveň súd nepriznal žalobcovi ani nárok na zmluvnú pokutu v sume 160,90 eur, ktorú ešte žiadal zaplatiť a v uvedenej časti žalobu žalobcu zamietol.

Nárok žalobcu na zvyšnú časť istiny súd považoval za dôvodný a v tejto časti súd žalobe vyhovel. Súd považoval za dôvodné aj nároky žalobcu na ním požadované poplatky.

Ďalším žalobcom uplatneným nárokom je suma 768,65 eur predstavujúca vyčíslený úrok z omeškania od zosplatnenia úveru do dňa spísania žaloby (9.8.2012), ktorá suma bola vyčíslená pri výške úroku z omeškania 0,0253424% denne, t.j. 9,25 % ročne, ktorá výška je v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., keďže ku dňu omeškania (dňa 29.4.2011 - deň nasledujúci po dni zosplatnenia celého úveru) bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1,25 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú výšku 9,25 % ročne. Súd preto aj v tejto časti žalobe žalobcu vyhovel a zároveň zaviazal žalovanú na úhradu úroku z omeškania vo výške žalobcom požadovanej a neprevyšujúcej zákonné úroky z omeškania zo sumy priznanej istiny odo dňa nasledujúceho po dni vyčíslenia úroku z omeškania až do zaplatenia, zohľadňujúc pri tom úhrady žalovanej v sume po 75 eur dňa 25.9.2012 a dňa 28.12.2012.

Súd vyššie konštatoval, že žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie sumy 210,82 eur je nedôvodný a zamietol ho v uvedenom rozsahu a v súvislosti s tým zamietol aj nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania z tejto tvrdenej dlžnej sumy.

Podľa § 160 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na finančnú situáciu žalovanej, ktorá poberá dôchodok vo výške 320 eur mesačne a jej manžel poberá 309 eur mesačne, pričom má výdavky v súvislosti s bývaním a vzhľadom na skutočnosť, že predmetom konania je značná suma, ktorú ju súd zaviazal uhradiť, súd povolil žalovanej uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v zmysle ktorého, aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Žalobca bol v prevažnej časti nároku úspešný, keďže súd zamietol žalobu iba v časti 210,82 eur s príslušenstvom a zastavil konanie z dôvodu, že žalobca zobral čiastočne späť dôvodne podanú žalobu pre správanie sa žalovanej, ktorá po podaní žaloby uhradila 150 eur žalobcovi, teda z procesného hľadiska zavinila čiastočné zastavenie konania. Nárok žalobcu v sume 210,83 eur predstavuje neúspech iba v časti 3,25 %, preto mal podľa názoru súdu žalobca neúspech v pomerne nepatrnej časti.

Právny zástupca žalobcu si vyčíslil trovy právneho zastúpenia celkovo v sume 548,16 eur zo základu 6486,47 eur. Súd základnú sadzbu tarifnej odmeny advokáta vypočítal z výšky súdom priznaného plnenia, ku ktorému pripočítal aj istinu 150 eur, ohľadne ktorej sumy bolo konanie zastavené pre dôvody na strane žalovanej. Súd tak žalobcovi priznal trovy právneho zastúpenia zo základu 6275,65 eur za dva úkony právnej služby po 210,81 eur - prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, za režijné paušály v sume 2x7,63 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. a DPH v sume 87,38 eur podľa § 18 ods. 3 cit. vyhl. Súd tak priznal žalobcovi trovy právneho zastúpenia v spolu v sume 524,26 eur.

Ďalej súd priznal žalobcovi trovy konania za súdny poplatok za návrh vo výške 389 eur.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.